

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	ภาวะโภชนาการและปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารของ		
	นักเรียนในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เขตเมือง เชียงใหม่		
ชื่อผู้เขียน	นางสุนตรา นิมานันท์		
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชาการส่งเสริมสุขภาพ		
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวลิต พุทวงศ์	ประธานกรรมการ	
	รองศาสตราจารย์ อุกุณ บัญโญ	กรรมการ	
	อาจารย์ ดร.เกษม นครเขตต์	กรรมการ	
	รองศาสตราจารย์ เอนก ช้างน้อย	กรรมการ	

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะโภชนาการ พฤติกรรมการบริโภคอาหาร เปรียบเทียบพฤติกรรมการบริโภคอาหารจำแนกตามภาวะโภชนาการ และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแต่ละปัจจัยกับพฤติกรรมการบริโภคอาหาร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เขตเมืองเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2536 จำนวน 1,233 คน เป็นชาย 619 คน และหญิง 614 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มแบบ 2 ขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป เอสพีเอสเอส ฟิซึนลีส (SPSS/PC⁺) เพื่อหาค่าความถี่ ร้อยละ การประมาณค่าร้อยละ ในประชากร และการทดสอบค่าไคสแควร์

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนชายประมาณร้อยละ 62-69 และนักเรียนหญิง ประมาณร้อยละ 64-71 มีภาวะโภชนาการระดับมาตรฐาน กลุ่มตัวอย่างนักเรียนชาย ร้อยละ 15.2 และ กลุ่มตัวอย่างนักเรียนหญิง ร้อยละ 9.9 มีภาวะโภชนาการเกินมาตรฐาน อีกทั้งพบว่ากลุ่มตัวอย่างนักเรียนชาย ร้อยละ 19.5 และกลุ่มตัวอย่างนักเรียนหญิง ร้อยละ 22.5 มีภาวะโภชนาการต่ำกว่ามาตรฐาน
2. นักเรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารเป็นไปตามหลักโภชนาการ คือ รับประทานอาหารเช้าทุกวัน รับประทานข้าว แป้ง น้ำตาล เนื้อสัตว์ ผักต่าง ๆ และดื่มนม 7 วันต่อสัปดาห์ ไม่รับประทานอาหารสุก ๆ ดิบ ๆ รับประทานอาหารวันละ 3 มื้อ และเลือกบริโภคอาหารและเครื่องดื่มด้วยตนเอง
3. นักเรียนที่มีภาวะโภชนาการต่างกันจะมีพฤติกรรมการบริโภคอาหารไม่แตกต่างกัน
4. ปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้ออำนวยและปัจจัยเสริม ส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารของนักเรียน

Thesis Title : Nutritional Status and Factors Related to Food Consumption Behavior of Lower Secondary School Students in Chiang Mai Urban Area

Author : Mrs.Sunatra Nimanandh

M.Ed. : Health Promotion

Examining Committee :

Assist.Prof.Dr.Chawalit Putthawongs Chairman

Assoc.Prof.Uthen Panyo Member

Lecturer.Dr.Kasem Nakornkhet Member

Assoc.Prof.Anek Changnoi Member

Abstract

The purpose of this research was to investigate the nutritional status of Thai students and their food consumption behaviors, to compare students' food consumption behaviors classified by nutritional status and to study food consumption behavior factors and their relations to one another.

By means of Multi-Stage random sampling technique, 1233 students including 619 males and 614 females from lower secondary schools of 2536 academic year in urban Chiang Mai were obtained to be the subjects of the study. A questionnaire was employed to collect the data and frequency, percentage and a chi-square test of statistical analysis were done by SPSS/PC⁺ computer program.

The finding in this study were as follows :

1. The study revealed that 62-69 percent male and 64-71 percent female students maintained normal nutritional status. Moreover, 15.2 percent male and 9.9 percent female students exhibited overnutritional status whereas 19.5 percent male and 22.5 percent female students exhibited undernutritional status.

2. Most students demonstrated a proper food consumption behavior. They had 3 meals a day including a regular breakfast. Their daily diet included rice, flour, sugar, meat, vegetables and milk. They excluded raw or undercooked meat in their diet and they made their own choice of food and drinks intake.

3. Students with a different nutritional status exhibited no difference in their food consumption behaviors.

4. There was a significant relation between students' food consumption behaviors and predisposing factors, enabling factors and reinforcing factors.